

N:o 10 a.

Ank. till Riksd. Kansli den 8 Mars 1884, kl. 2 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Fjerde hufvudtitel.

(1:a U. A.)

Vid riksstatens Fjerde hufvudtitel, innefattande anslagen för *landt-försvaret*, hafva vid innevarande riksmöte ifrågakommit de förändringar, som här nedan omförmälas.

Generalitetsstaten.

1:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att å anslaget till generalitetsstaten måtte uppföras de uti statsrådsprotokollet (sid. 8) vid behandlingen af denna fråga angifna aflöningsförmåner för *generalintendenten*, *1 öfverfältintendent* och *5 fältintendenter* jemte *5 skrifbiträden* hos de sistnämnde med tillsammans 51,260 kronor, samt att för sådant ändamål anslaget, som nu utgör 126,265 kronor, måtte höjas till 177,525 kronor.

Angående förhöjning af anslaget för intendenturen och öfverföring från Arméförvaltningens anslag.

Uti den i ofvan omförmälda statsrådsprotokoll (sid. 3—7) förekommande utredning finnes utförligt redogjordt för de förhållanden, på grund hvaraf ej endast intendenturens ordnande är i händelse af mobilisering af väsentlig vigt, utan äfven utbildandet under freden af den för dylika förvaltningsbestyr erforderliga personal ej bör åsidosättas.

De aflöningsförmåner, om hvilkas uppförande å generalitetets stat Kongl. Maj:t nu gjort framställning, äro följande:

Bih. till Riksd. Prot. 1884. 4 Saml. 1 Afd. 7 Häft.

1 generalintendent, lön	kr. 8,000	
dagaflöning	» 2,190	
lönetillägg för tjenstehästar	» 1,200	
fourageersättning	» 1,095	kr. 12,485
1 öfverfältintendent, lön	kr. 6,000	
dagaflöning	» 1,825	7,825
1 fältintendent, lön	kr. 4,000	
dagaflöning	» 1,460	5,460
4 d:o		21,840
1 skrifbiträde hos fältintendenten, arfvode		730
4 d:o		2,920
		<hr/>
	Summa	kr. 51,260.

Häriifrån skulle likväl enligt hvad Kongl. Maj:t uti nästföljande punkt föreslagit afdragas hvad som under förutsättning af bifall till föresvarande framställning kunde från Arméförvaltningens stat afföras eller ett belopp af 15,400 kronor, utgörande summan af löner och tjenstgöringspenningar för generalintendenten samt intendenten och chefen för militärbyrån i intendentsdepartementet, hvadan alltså ökade kostnaden för ifrågavarande omorganisation af intendenturen blefve 35,860 kronor, hvartill komme kostnaden för inqvartering efter tjenstegrad för dem bland intendenturens tjenstemän, som blefve förlagde till tjenstgöring i städerna.

Uti en inom Första Kammaren väckt motion (N:o 3) har Friherre R. *Klinckowström* på anförda skäl yrkat afslag å hela Kongl. Maj:ts förslag i denna fråga och å de ökade anslag, som deraf berodde.

På grund af hvad i denna fråga förekommit, och då anordnandet af den ekonomiska förvaltningen vid armén på nu föreslaget sätt synes ej blott vara af synnerlig vigt för åstadkommande af en ändamålsenlig organisation af intendenturen, utan äfven böra framkalla god hushållning och således, såsom Kongl. Maj:t jemväl framhållit, långt ifrån att lända statsverket till ökad tunga, bereda detsamma väsentlig vinst, får Utskottet, helst uppenbart är, att nämnda anordningar väl lämpa sig för hvilken förändrad härordning, som i en framtid kan varda antagen, hemställa,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, anslaget till generalitetsstaten må, för beredande af aflöning åt ofvan angifna intendentspersonal ökas med 51,260 kronor och således utföras med 177,525 kronor.

Arméförvaltningen.

2:o. Vidare har Kongl. Maj:t i sammanhang med och under förutsättning af bifall till den uti föregående punkt ifrågasatta omorganisationen af intendenturen och den deraf beroende ökningen i generalitetsstatens anslag föreslagit att anslaget till Arméförvaltningen må från dess nuvarande belopp	kronor 142,700	<i>Angående väckt fråga om öfverföring från Arméförvaltningens anslag till anslaget för generalitetsstaten.</i>
nedsättas med	» 15,400	
till	kronor 127,300.	

[1.]

Under erinran att, enligt hvad uti punkten 1 här ofvan omförmäles, berörda belopp 15,300 kronor utgör summan af löner och tienstgöringspenningar för generalintendenten samt intendenten och chefen för militärbyrå i intendentsdepartementet, får Utskottet, med hänvisande i öfrigt till hvad det vid behandlingen af denna fråga förda statsrådsprotokoll (sid. 7) innehåller och hvad Utskottet under föregående punkt anført, hemställa,

att, under förutsättning af bifall till det här ofvan under generalitetsstaten omförmälda förslag, anslaget till Arméförvaltningen må, i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag, till 127,300 kronor nedsättas.

Artilleristaben.

3:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att detta anslag, som nu utgör 12,200 kronor, måtte höjas med 3,800 kronor till 16,000 kronor.

Uti sin ofvanberörda, inom Första Kammaren väckta motion (N:o 3) har Friherre *Klinckowström* yrkat, att äfven denna af Kongl. Maj:t föreslagna förhöjning måtte af Riksdagen afslås.

Angående förhöjning af artilleristabens anslag.

[3.]

Utaf den äskade förhöjningen äro, enligt hvad statsrådsprotokollet (sid. 9 och 10) gifver vid handen, 800 kronor afsedda till ersättning åt öfver- och underbefäl, som beordras till tillfällig tienstgöring vid staben, 2,400 kronor till förhöjning af anslaget till ved, ljus, skrif- och ritmaterialier m. m., äfvensom till inköp af böcker och tidskrifter, samt 600 kronor till betjening; och då de ifrågasatta förhöjningarne synas vara vid artillerivapnets alltjemt stegrade utveckling väl behöfliga, tvekar Utskottet icke att tillstyrka,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, anslaget till artilleristaben må med 3,800 kronor förhöjas till 16,000 kronor.

Indelta arméns befäls aflöning.

Angående
förändringar
i veterinär-
staten. An-
slagssumman
oförändrad.

4:o. Med hänvisande till det vid behandlingen af denna hufvudtitel förda statsrådsprotokoll, har Kongl. Maj:t under förevarande anslagstitel föreslagit:

att efter 1884 års utgång de 47 sqvadronshästläkaretjensterna vid kavalleriet, i mån af inträffande ledigheter, måtte indragas, samt i stället, och allt efter det medel genom nämnda tjensters indragning blefve för ändamålet tillgängliga, vid kavalleriet inrättas 12 bataljonsveterinärbefattningar med den i förutnämnda statsrådsprotokoll angifna fördelning å kavalleriets regementen och corps, jemte det 5 extra hästläkare anställdes;

att, i sammanhang härmed, aflöningsförmånerna för hästläkarne vid kavalleriet och artilleriet måtte bestämmas att från och med år 1885 utgå på sätt i samma protokoll angifvits, dock, hvad häst- och fourageersättning till kavalleriets hästläkare anginge, först i den mån Kongl. Maj:t funne de genom ofvanberörda indragningar tillgängliga medel å vederbörande anslag lemna tillgång till dylik ersättning; samt

att, vid bifall härtill, de efter år 1884 ifrågakommande ålderstillägg för regementsveterinärer måtte utgå från anslaget under fjerde hufvudtiteln till ålderstillägg, äfvensom för öfrigt de medel, hvilka under anslagen till indelta arméns befäls aflöning, lifgardet till häst och kronprinsens husarregemente funnes uppförda till hästläkares aflönande, måtte ställas till Kongl. Maj:ts förfogande att, från och med år 1885 och intill dess slutlig reglering af vederbörande anslag kunde ega rum, i mån af behof användas till genomförande af de föreslagna förändringarne i veterinärstaten.

Uti sin ofvan omförmälda, uti Första Kammaren väckta motion (N:o 3) har Friherre *Klinckowström* på anförda skäl yrkat afslag å ofvanberörda af Kongl. Maj:t föreslagna omorganisation af veterinärstaten.

Af den i ofvan åberopade statsrådsprotokoll (sid. 10—15) rörande denna fråga förebragta utredning, till hvilken Utskottet hänvisar, framgår, att sjukvården för de artilleriet tilldelade hästar besörjes vid hvarje af de tre artilleriregementena af 1 regements- och 1 bataljonsveterinär, hvaremot gällande stater för kavalleriet, förutom 1 regementsveterinär vid hvarje regemente eller corps, upptaga tillsammans ej mindre än 47 sqvadronshästläkare,

eller en för hvarje sqvadron, af hvilka sqvadronshästläkarebefattningar likväl ej mindre än 15, eller omkring en tredjedel af hela antalet, för närvarande äro vakanta i brist på kompetente sökande. Antagligt vore emellertid, att vakansernas antal komme att ytterligare ökas i mån af de äldre sqvadronshästläkarnes afgang, enär, enligt numera och allt sedan år 1849 gällande bestämmelser, till sqvadronshästläkare antoges endast examinerade veterinärer, och för dessa, hvilka icke allenast aflagt maturitetsexamen, utan derefter vid veterinärinstitutet genomgått en kurs under 3 till 4 år, och hvilka således måste antagas besitta en ganska god bildning så väl i allmänhet som i sitt fack, sqvadronshästläkarebefattningarne med underofficers grad och föga betydliga löneförmåner, enligt hvad vakansernas antal noggsamt visade, erbjöde en allt för ringa lockelse, hvarföre, och då förhoppning icke funnes att erhålla kompetenta personer till dessa befattningar, redan denna omständighet syntes kräva förändring i veterinärstatens vid kavalleriet nuvarande sammansättning. En indragning af hästläkarne vid kavalleriet kunde för öfrigt, enligt hvad vidare framhållits, så mycket lättare ske, som ett visst antal af manskapet vid kavalleriregementena årligen kommenderades till genomgående af hofbeslagsskola och derunder erhöles undervisning jemväl i skötsel af hästens vanligare åkommor, hvarigenom vid nedsättning af hästläkarnes antal åt de återstående bereddes lämpliga biträden vid hästsjukvården.

Beträffande aflöningsstaten har Kongl. Maj:t föreslagit, att de nya regements- och bataljonsveterinärerna skulle erhålla samma aflöningsförmåner, som nu uppbäras af regements- och bataljonsveterinärer vid artilleriet, endast med den skilnad, att vid indelta kavalleriet dag aflöningen för så väl regements- som bataljonsveterinärer borde beräknas för allenast 60 dagar, hvaremot i betraktande af de i och för sig ganska ringa aflöningsförmåner, som arméns hästläkare sålunda skulle komma att erhålla, åtminstone regementsveterinärerna borde beredas förmånen af ålderstillägg med 1,000 kronor efter 10 års väl vitsordad tienstgöring i graden, hvarjemte med afseende å hästvårdens synnerliga vigt för kavalleriets tjenstbarhet borde iakttagas, att hästläkarne vid detta vapen blefve beridne, för hvilket ändamål nämnde tjenstemän såsom officerares vederlikar borde tilldelas vanlig ersättning för 1 tjensthäst hvardera.

Den nuvarande kostnaden för veterinärstaten vore följande:

1	<i>regementsveterinär</i>	vid artilleriet, lön	kr. 1,800: —	
		dag aflöning »	1,095: —	kr. 2,895: —
2	»	»	»	5,790: —
				Transport kr. 8,685: —

		Transport kr.	8,685: —
2	regementsveterinärer vid värfvade kavalleriet, eller lifgardet till häst och kronprinsens husarregemente	»	5,790: —
Vid <i>indelta</i> kavalleriet, bestående af 6 regementen och corps:			
1	regementsveterinär, lön	kr.	1,800: —
	dagaflöning för 60 dagar	»	180: —
		»	1,980: —
5	»	»	9,900: —
1	bataljonsveterinär vid artilleriet, lön	kr.	900: —
	dagaflöning	»	730: —
		»	1,630: —
2	»	»	3,260: —
1	sqvadronshästläkare vid värfvade kavalleriet, lön	»	800: —
9	»	»	7,200: —
beklädnad och portion åt desse 10 sqvadronshästläkare i 365 dagar à 1 krona			
		»	3,650: —
1	sqvadronshästläkare vid <i>indelta</i> kavalleriet, lön	kr.	700: —
	dagaflöning för 60 dagar	»	60: —
		»	760: —
36	» vid d:o	»	27,360: —
jemte nummerlön och portion;			
portion under 60 dagars vapenöfningar för sistnämnde 37 hästläkare à 60 öre om dagen			
		»	1,332: —
			Summa kr. 72,347: —
förutom 37 nummerlöner.			

Kostnaden för veterinärstaten blefve deremot efter de ifrågasatta förändringarne följande:

1	regementsveterinär vid artilleriet, lön	kr.	1,800: —
	dagaflöning	»	1,095: —
		kr.	2,895: —
2	»	»	5,790: —
1	» vid värfvade kavalleriet:		
	lön	kr.	1,800: —
	dagaflöning	»	1,095: —
	lönstillägg och fourage-ersättning för 1 tjenstehäst	»	765: —
		»	3,660: —
			Transport kr. 12,345: —

		Transport kr.	12,345: —
1	regementsveterinär	»	3,660: —
1	»	vid <i>indel</i> ta kavalleriet:	
		lön	kr. 1,800: —
		dagaflöning, förslagsvis i	
		60 dagar	» 180: —
		lönetillägg och fourage-	
		ersättning för 1 tjenstehäst	» 765: —
			» 2,745: —
5	»		» 13,725: —
	ålderstillägg med 1,000 kr. efter 10 års tjenstgöring i graden beräknas förslagsvis för omkring halfva antalet regementsveterinärer eller för 5 st.		» 5,000: —
1	bataljonsveterinär	vid artilleriet, lön	kr. 900: —
		dagaflöning ...	» 730: —
			» 1,630: —
2	»	»	» 3,260: —
1	»	vid lifgardet till häst, lön	kr. 900: —
		dagaflöning	» 730: —
		lönetillägg och fourageersätt-	
		ning för 1 tjenstehäst	» 765: —
			» 2,395: —
1	»	vid kronprinsens husarregemente	» 2,395: —
1	»	vid lifregementets dragoncorps,	
		lön	kr. 900: —
		dagaflöning, förslagsvis i	
		60 dagar	» 120: —
		lönetillägg och fourageer-	
		sättning för 1 tjenstehäst	» 765: —
			» 1,785: —
1	»	vid lifregementets husarcorps	» 1,785: —
1	»	» Smålands husarregemente	» 1,785: —
3	»	» skånska husarregementet (10 sqvadr.)	» 5,355: —
3	»	» skånska dragonregementet	» 5,355: —
1	»	» Jemtlands hästjägarecorps	» 1,785: —
5	extra hästläkare, arfvoden å 400 kr.		» 2,000: —
	kostnader för beordrande af extra hästläkare, för hvilka be- räknas dagtraktamente efter 4 kr. 50 öre, förslagsvis ...		» 1,500: —
		Summa kronor	68,505: —

Af den ofvan intagna jämförelsen emellan den nuvarande och den föreslagna aflöningsstaten för militärhästläkarne framgår, att för den ifråga-

satta omorganisationens genomförande några ökade kostnader icke skulle komma att uppstå, hvarjemte, enligt Kongl. Maj:ts förslag, bataljonsveterinärbefattningarne vid kavalleriet skulle komma att tillsättas först i den mån aflöningsmedel för dem efter hand genom afgång bland sqvadronshästläkarne och indragning af sistnämnda tjänster blefve tillgängliga.

Ehuru genom den föreslagna omorganisationen af arméns veterinärstat några ökade utgifter icke skulle komma att åsamkas statsverket, synes det likväl Utskottet, som om de olägenheter, hvilka, enligt Kongl. Maj:ts förmenande, härröra af den nuvarande organisationen, icke oundgängligen betinga den föreslagna förändringen, samt att, derest någon sådan borde vidtagas, den snarare kunde gå i den rigtning, att de nu gällande och efter Utskottets förmenande allt för höga kompetensvilkoren för sqvadronshästläkarebefattningarnes erhållande nedsattes.

Utskottet, som äfven ur den af förbemälde motionär angifna synpunkt (se sid. 4 i motionen) finner föreslaget ej böra förordas, får alltså hemställa,

att, i enlighet med Friherre Klinckowströms yrkande, Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Indelta armén.

5:o. Inom Andra Kammaren hafva väckts och till Stats-Utskottet remitterats motioner af Herr *A. P. Danielson* m. fl. (N:o 13) angående lättnad i rustnings- och roteringsbesvären samt anvisande af därför erforderliga anslag, m. m.

af Herr *Jöns Rundbäck* (N:o 91), angående reglering af indelningsverket samt anslag för ändamålet,

af Herr *Ola Andersson* (N:o 58), angående statens öfvertagande af skyldigheten vid kavallerirusthållet att anskaffa och underhålla beklädnads-, beväpnings-, remtygs-, sadelmunderings- och trosspersedlar,

af Herr *M. Dahn* (N:o 95), angående statens öfvertagande af såväl remontering vid kavalleriet som utredningspersedlars anskaffande samt anslag för sådant ändamål,

af Herr *Eric Olsson* (N:o 23), angående bildande af en fond för ersättning till rusthållare för under tjänstgöring störtad eller skadad nummerhäst, samt

af Herr *Eric Olsson* (N:o 22), angående rusthållarens befriande från utgörande af trosspassevolansafgift.

Dessa motioner hafva ännu ej kunnat inom Utskottet slutligen behandlas, och tillåter sig Utskottet hemställa,

att Utskottet må framdeles under Riksdagens lopp ega föreslå de jemkningar i eller tillägg till de under Fjerde hufvudtiteln upptagna belopp, hvartill Riksdagens blifvande beslut öfver ofvanberörda motioner må föranleda.

Kavalleri- och infanteriregementena.

6:o. Herr *Lasse Jönsson* har uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet remitterad motion (N:o 100) föreslagit, att allt indelt manskap, som kommenderas att utbildas till eller tjenstgöra såsom beställningsmän, må under sådan kommendering af staten erhålla en dagaflöning af femtio öre.

Angående viss dagaflöning till indelt manskap, som kommenderas att tjenstgöra såsom så kallade beställningsmän.

Såsom hänförliga till så kallade beställningsmän har motionären uppräknat sjukvårdssoldater, timmermän, gevärshandverkare och hofbeslagare.

Då emellertid begreppet beställningsmän torde vara ganska omfattande, får Utskottet, med afseende jemväl å det outredda skick, hvori motionen i öfrigt framkommit, hemställa,

att Herr *Lasse Jönssons* berörda förslag må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar.

7:o. Uti särskilda, inom Riksdagens Andra Kammare väckta motioner (N:is 90 och 106) är föreslaget:

Angående nedsättning i anslaget till indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar.

af Herr *J. Jonasson* i Gullaboås, att af anslaget, som är afsedt att användas för indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar, 1,000,000 kronor ej måtte af Riksdagen beviljas för år 1885, men att deremot detta belopp måtte lemnas till byggnadsfonden under Riksgäldskontorets garanti; och

af Herr *Samuel Johnson*, att anslaget till indelta arméns och Vermlands vapenöfningar måtte lemnas till byggnadsfonden under Riksgäldskontorets garanti; och

lands fältjägarecorps vapenöfningar måtte nedsättas till hälften af det belopp, som Kongl. Maj:t för detta ändamål i nådig proposition till innevarande års Riksdag begärt.

Vidare har Friherre *Klinckowström* uti sin inom Första Kammaren väckta motion (N:o 1) föreslagit, att detta anslags natur af reservationsanslag måtte upphöra.

Uti det under förberörda rubrik uppförda anslag, 1,322,300 kronor, har Kongl. Maj:t icke ifrågasatt någon förändring, utan äskat dess uppförande till oförändradt belopp, hvaremot detsamma enligt Herr Jonas Jonassons förslag skulle nedsättas till 322,300 kronor och enligt Herr Samuel Johnsons förslag till 661,150 kronor.

Herr Jonas Jonasson har till stöd för sitt förslag åberopat, att indelta arméns öfningsmöten egde rum under den egentliga bergningstiden, så att manskapet ej kunde under den tiden lemna någon arbetshjelp åt dem, af hvilka de erhöilo sin aflöning, hvaremot Herr Samuel Johnson endast förmenat, att ifrågavarande besparing kunde utan verklig skada ega rum.

Då emellertid de af motionärerne anförda skäl icke synas gifva tillräckligt stöd för nedsättning utaf ifrågavarande anslag, hemställer Utskottet,

att, utan afseende å förberörda motioner, ifrågavarande anslag må bibehållas vid oförändradt belopp, 1,322,300 kronor, och såsom reservationsanslag upptagas.

Artilleriet.

Angående förändring i organisationen och förläggningen af Svea artilleriregementes två fotbatterier.

8:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att för Svea artilleriregementes båda fotbatterierna förändrande, enligt de i statsrådsprotokollet den 9 Januari 1884 angifna grunder, till två *åkande batterier* med förläggning i Jemtland, Riksdagen måtte — under medgifvande, att alla de för nämnda batterier afsedda anslagsbelopp må under öfvergångstiden, i den mån de ej äro för sina särskilda ändamål behöfliga, få, i närmaste öfverensstämmelse med hvad förut vid uppsättning af nya fortifikationstrupper varit tillåtet, användas till uppsättnings- och flyttningskostnaders bestridande — nu höja det ordinarie anslaget till artilleriet med 1,543 kronor, efter hvilken förhöjning anslaget, hvilket för närvarande utgör 1,091,966 kronor, skulle upptagas till 1,093,509 kronor.

Af Friherre *Klinckowström* har yrkats dels uti hans ofvan omförmälda motion N:o 3 afslag å Kongl. Maj:ts förevarande framställning, och dels i motionen N:o 1, att anslaget till artilleriet måtte till beloppet nedsättas till 1,066,000 kronor samt upphöra att vara reservationsanslag.

Beträffande frågan om detta anslag tillåter sig Utskottet hänvisa till den utförliga utredning af densamma, som förekommer i statsrådsprotokollet (sid. 22—35) och af hvilken hufvudsakligen inhemtas, att Hernösand, som ursprungligen blifvit bestämd såsom ifrågavarande batteriers förläggningssort, af flera skäl befunnits dertill mindre lämplig, hvarför endast en del af det ena batteriet blifvit förlagd derstädes, men den återstående delen af batterierna tills vidare förlagts i Stockholm, hvarest likväl utrymme saknats för batteriernas fullständiga uppsättande; att deremot trakten af Östersund ansetts såsom en mera skyddad och i flera afseenden lämpligare förläggningssort, hvarjemte, i sammanhang med batteriernas förflyttning dit, de båda batterierna för vinnande af större enhet i organisationen ansetts böra förändras till åkande.

Enligt statsrådsprotokollet skulle vidare genomförandet af Kongl. Maj:ts förslag i ofvan angifna syfte kräfvat en sammanlagd kostnad af 52,929 kronor 84 öre, hvaraf likväl endast 1,543 kronor utgöra ökning å denna anslagstitel.

Då de skäl, Kongl. Maj:t anfört för den ifrågavarande förändringens genomförande, synas Utskottet synnerligen beaktansvärda, får Utskottet, i enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hemställa,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, Riksdagen må för Svea artilleriregementes båda fotbatteriers förändrande, enligt de i statsrådsprotokollet den 9 Januari 1884 angifna grunder, till två åkande batterier med förläggning i Jemtland — under medgifvande att alla de för nämnda batterier afsedda anslagsbelopp må under öfvergångstiden, i den mån de ej äro för sina särskilda ändamål behöfliga, få, i närmaste öfverensstämmelse med hvad förut vid uppsättning af nya fortifikationstrupper varit tillåtet, användas till uppsättnings- och flyttningskostnaders bestridande — nu höja det ordinarie anslaget till artilleriet med 1,543 kronor, samt att detta anslag fortfarande må såsom reservationsanslag upptagas.

9:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen — med godkännande af de i förut åberopade statsrådsprotokoll omförmälda grunder för organisation af 1 *fästningsartilleribataljon* å Vaxholm-Oscar-Fredriksborg samt 1 *fästnings- och positionsartilleriregemente* å Karlsborg jemte hvad som dervid föreslagits beträffande personalens aflöning — måtte till genomförande af

*Angående
uppsättning
af fästnings-
och positions-
artilleri.*

[6.]

den organisation af fästnings- och positionsartilleri, som enligt samma protokoll skulle ega rum under år 1885, anvisa, utöfver de för Svea och Göta artilleriregementens 6 fästningskompanier jemte befäl samt till arfvoden åt kommandant och placemajor å Vaxholm-Oscar-Fredriksborg nu anslagna medel, ej mindre anslaget till reservartilleriet, 31,275 kronor, i den mån det vore eller blefve tillgängligt, än äfven ett *extra* anslag för år 1885 å 131,500 kronor;

äfvensom medgifva, att de besparingar, som under uppsättningstiden kunde å de för fästnings- och positionsartilleriet sålunda afsedda medel beredas, måtte af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

Uti nedannämnda inom Riksdagen väckta motioner är yrkadt:

af Friherre *Klinckowström* (motion N:o 3 i Första Kammaren) afslag å Kongl. Maj:ts förevarande framställning; och

af Herr *Anders Persson* (motion N:o 86 i Andra Kammaren) bland annat, att Riksdagen ville, med afslag å Kongl. Maj:ts proposition i hvad den afser upprättandet af artilleribataljon å Vaxholm-Oscar-Fredriksborg samt befästnings- och positionsartilleri å Karlsborg, i underdånig skrifvelse anhålla det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke tillräckligt manskap uti nuvarande tillgång redan funnes till uppsättning af ifrågavarande manskapsstyrka, samt att Kongl. Maj:t, efter pröfningen häraf, ville för Riksdagen framlägga förslag i angifna syfte.

I statsrådsprotokollet (sid. 35—47 och 93—105), till hvilket Utskottet rörande den närmare utredningen af denna fråga torde få hänvisa, har af Kongl. Maj:t framhållits nödvändigheten af att i Sverige likasom i andra länder gifva fästnings- och positionsartilleriet den omvårdnad och utveckling, som först genom en från fältartilleriet skild organisation kunde ernås, samt att, då rätta handhafvandet af en dyrbar fästningsartillerimateriel med ammunition och utredning kräfde studier och erfarenhet af annan art än som kunde förväntas hos ett från fältartilleriet beordradt, tillfälligt befäl, och dessutom vid en mobilisering af armén hvarken befäl eller manskap funnes att tillgå för att sköta den positionsartillerimateriel, hvartill Riksdagen ända sedan 1877 årligen beviljat större och mindre anslag, inrättandet af ett särskildt fästnings- och positionsartilleri vore af oundgängligt behof påkalladt.

Utskottet, som ej funnit giltiga skäl förebragta för ådagaläggande af den föreslagna organisationens nödvändighet och som, beträffande Herr Anders Perssons motion i hvad den afser aflåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t, ansett densamma icke för närvarande böra föranleda till någon Riksdagens åtgärd, hemställer alltså:

- a) att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas;
- b) att Herr Anders Perssons motion i hvad den afser afslåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Trängen.

10:o. Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen, med godkännande af de i förut åberopade statsrådsprotokoll angifna grunder för organisation af *trängtrupper* vid armén samt hvad dervid föreslagits i fråga om personalens aflöning, måtte till organiserande under år 1885 af 1 trängbataljon jemte stab för trängen anvisa ett *extra* anslag för samma år å 206,700 kronor;

Angående uppsättande af en trängbataljon jemte stab för trängen.

[7.]

äfvensom medgifva, att de besparingar, som under uppsättningstiden kunna å de för trängen afsedda medel beredas, må af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

Uti inom Riksdagen väckta motioner är yrkadt:

af Friherre *Klinckowström* (motion N:o 3 i Första Kammaren) att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning måtte af Riksdagen afslås; och

af Herr *Anders Persson* (motion N:o 86 i Andra Kammaren) att Riksdagen ville, med afslag å Kongl. Maj:ts proposition i hvad den afser upprättandet af en trängbataljon, i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke tillräckligt manskap uti nuvarande tillgångar redan finnes till uppsättning af ifrågavarande manskapsstyrka, samt att Kongl. Maj:t, efter pröfnigen häraf, ville för Riksdagen framlägga förslag i angifna syfte.

Angående Kongl. Maj:ts förevarande framställning får Utskottet i öfrigt hänvisa till ofvan åberopade statsrådsprotokoll (sid. 47—55) och dervid fogade Bil. Litt. K (sid. 106—111), hvarest finnes utförligt redogjort för så väl de skäl, som föranledt nämnda framställning, som ock de särskilda kostnader, som förslagets genomförande skulle kräfva.

Då saknaden af ett ordnad trängväsende, enligt Utskottets förmenande, utgör en af de största bristerna i vår nuvarande härorganisation, och denna brist genom bifall till Kongl. Maj:ts framställning skulle blifva i väsentlig mån afhjelpat, samt vid sådant förhållande skäl ej torde förefinnas att aflåta

den af Herr Anders Persson föreslagna skrifvelse, kan Utskottet icke tveka att hemställa:

- a) att, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, Riksdagen må, med godkännande af de i förut åberopade statsrådsprotokoll angifna grunder för organisation af trängtrupper vid armén samt hvad dervid föreslagits i fråga om personalens aflöning, till organiserande under år 1885 af 1 trängbataljon jemte stab för trängen anvisa ett *extra* anslag för samma år å 206,700 kronor;
äfvensom medgifva, att de besparingar, som under uppsättningstiden kunna å de för trängen sålunda afsedda medel beredas, må af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter;
- b) att Herr Anders Perssons motion, jemväl i hvad den afser skrifvelse till Kongl. Maj:t, ej må vinna Riksdagens bifall.

Marinregementet.

Angående
Marin-
regementet.
[8.]

11:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att detta anslag måtte till oförändradt belopp 165,000 kronor i riksstaten uppföras, för att, i den mån det genom Marinregementets indragning vore eller ytterligare blefve disponibelt, äfven under år 1885 användas till underhåll af garnisonen i Karlskrona.

Uti sin ofta berörda motion (N:o 1) har Friherre Klinckowström yrkat, att detta anslag måtte upphöra att vara förslagsanslag.

Enligt hvad Utskottet inhemtat, har ifrågavarande anslag under de senare åren sålunda fördelats, att deraf omkring 63,000 kronor åtgått till aflöning för de kvarvarande af Marinregementet, och omkring 102,000 kronor användts för en till Karlskrona från första och andra militärdistriktet kommanderad styrka af 175 man indelt infanteri med erforderligt befäl. Då emellertid numera af Marinregementet återstår, förutom befälet, endast en distinktionskorporal, har det syns Utskottet vara lämpligare, att det anslag, som vidare behöfdes till aflöningar för Marinregementet, och det som vore för omförmälda garnisonskommendering behöfligt, blefve hvar för sig uppförda; och Utskottet har derföre ansett sig böra hemställa:

- a) att anslaget till Marinregementet må till oförändradt belopp såsom förslagsanslag, högst 165,000 kronor, i riksstaten uppföras för att, i den mån det genom Marinregementets indragning är eller ytterligare blifver disponibelt, äfven under år 1885 användas till underhåll af garnisonen i Karlskrona;
- b) att Riksdagen vid anmälan af detta beslut må i underdånighet anhålla, att Kongl. Maj:t till näst sammanträdande Riksdag må framlägga förslag om anslagets fördelning i nyss angifna syfte.

Värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflöning.

12:o. Kongl. Maj:t har, till följd af sin ofvan omförmälda framställning om förändring af Svea artilleriregementes båda fotbatterier till åkande samt deras förläggande i Jemtland, föreslagit, att till betäckande af de kostnader, som med anledning af berörda förändring och förflyttning komme att uppstå, ifrågavarande anslag, som nu utgör 859,212 kronor, måtte förhöjas med 14,223 kronor till 873,435 kronor.

Uti sin inom Första Kammaren väckta motion (N:o 1) har deremot Friherre *Klinckowström* på anförda grunder yrkat, att berörda anslag, 859,212 kronor, måtte till 800,000 kronor nedsättas och upphöra att vara reservationsanslag.

Då Utskottet funnit sig böra tillstyrka Kongl. Maj:ts förut omförmälda framställning om Svea artilleriregementes båda fotbatteriers förändring till åkande och deras förläggande i Jemtland, får Utskottet, som anser Friherre *Klinckowströms* yrkande om nedsättning af ifrågavarande anslag icke förtjena afseende, hemställa,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, anslaget till värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflöning må förhöjas med 14,223 kronor, eller från 859,212 kronor till 873,435 kronor, och fortfarande såsom reservationsanslag upptagas.

*Angående
förhöjning af
anslaget till
värfvade
arméns rekry-
tering och
aflöning.
[9.]*

Remontering och skoning m. m. för värfvade kavalleriets, artilleriets och fortifikationstruppernas hästar.

Angående förhöjning af anslaget till uppsättning af stamhästar för sappörbataljonen

13:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att detta anslag, som nu utgör 140,592 kronor, må förhöjas med 4,430 kronor till 145,022 kronor; varande af Friherre *Klönckowström* i ofta berörda motion (N:o 1) yrkadt, att berörda anslag måtte upphöra att vara reservationsanslag.

m. m. [10.] Af statsrådsprotokollet (sid. 31 samt sid. 55 och följande) inhemtas, att den föreslagna förhöjningen *dels* blifvit föranledd af den ifrågasatta förändringen af Svea artilleriregementes båda fotbatterier till åkande, hvilken förändring skulle betinga en förhöjning i förevarande anslag af 3,840 kronor, *dels ock* afsåge att i någon mån fylla den känbara brist i sappörbataljonens utbildning, som uppstode derigenom, att denna trupp icke, såsom pon-tonierbataljonen, vore i besittning af hästar; och skulle denna anskaffning enligt Kongl. Maj:ts förslag kräfva en förhöjning i anslaget af 590 kronor.

Då Utskottet ansett sig böra af förut anförda skäl tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag om Svea artilleriregementes båda fotbatteriers förändring till åkande och deras förläggande till Jemtland, men anskaffandet af hästar för sappörbataljonen icke synes vara af något trängande behof påkalladt, får Utskottet hemställa:

- a) att, för genomförande af den af Kongl. Maj:t föreslagna förändringen af Svea artilleriregementes båda fotbatterier till åkande, förevarande anslag må, med bibehållen natur af reservationsanslag, med 3,840 kronor förhöjas;
- b) att den af Kongl. Maj:t ytterligare äskade förhöjning af 590 kronor i samma anslag icke må af Riksdagen beviljas.

Lega för hästar till artilleriets och fortifikationstruppernas exercis.

Angående förhöjning af anslaget.

14:o. Under förutsättning af bifall till den af Kongl. Maj:t äskade förhöjning i anslaget till artilleriet har Kongl. Maj:t föreslagit, att detta

[11.]

anslag måtte förhöjas från 64,000 kronor med 3,420 kronor till 67,420 kronor.

På de af Utskottet här ofvan anförda skäl för förhöjning af anslaget till artilleriet får Utskottet hemställa,

att, i enlighet med Kongl. Maj:ts förevarande framställning, anslaget till lega för hästar till artilleriets och fortifikationstruppernas exercis må med 3,420 kronor till 67,420 kronor förhöjas.

Fouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets och fortifikationstruppernas hästar.

15:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att detta anslag, som nu utgör 600,000 kronor, må förhöjas med 22,000 kronor till kronor 622,000; varande af Friherre *Klinckowström* yrkadt, att detta anslag må upphöra att vara förslagsanslag. *Angående förhöjning af anslaget.*
[12.]

Enligt hvad statsrådsprotokollet (sid. 58) upplyser, är den föreslagna förhöjningen beroende *dels* af oftaberörda förslag om Svea artilleriregementes två fotbatteriers förändrande till åkande, hvilken förändring betingar en förhöjning i här förevarande anslag af 19,000 kronor, *dels ock* af förslaget om anskaffande af stamhästar för sappörbataljonens exercis, hvilket förslag skulle betinga en förhöjning af ifrågavarande anslag med 3,000 kronor.

Med hänvisande till hvad Utskottet vid punkterna 8 och 13 här ofvan anfört, får Utskottet hemställa:

- a) att, för genomförande af den af Kongl. Maj:t föreslagna förändringen af Svea artilleriregementes båda fotbatterier till åkande, förevarande anslag må, med bibehållen natur af förslagsanslag, med 19,000 kronor förhöjas.
- b) att den af Kongl. Maj:t i öfrigt äskade förhöjning af 3,000 kronor i samma anslag icke må af Riksdagen beviljas.

Mathållning för manskapet vid garnisonsregementena.

16:o. För genomförande af den oftanämnda omorganisationen af Svea artilleriregementes fotbatterier har Kongl. Maj:t ytterligare föreslagit, att *Angående förhöjning i anslaget.*
[13.]

jemväl detta anslag, som nu utgör 1,101,000 kronor, må förhöjas med 7,000 kronor till 1,108,000 kronor.

Friherre *Klinckowström* åter har i ofta berörda motion (N:o 1) yrkat, att detta anslag måtte upphöra att vara förslagsanslag.

På grund af hvad Utskottet anfört vid frågan om nämnda omorganisation, hemställer Utskottet,

att, i enlighet med Kongl. Maj:ts förevarande framställning, anslaget till mathållning för manskapet vid garnisonsregementena må, med bibehållen natur af förslagsanslag, förhöjas med 7,000 kronor till 1,108,000 kronor.

Gotlands nationalbeväring.

Angående
förhöjning af
anslaget.
[14.]

17:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att detta anslag, som nu utgör 200,262 kronor, förhöjes med 1,735 kronor till 201,997 kronor.

Af statsrådsprotokollet (sid. 58—61) inhemtas, att den föreslagna förhöjningen föranledts af en från de vid Gotlands nationalbeväringens artilleri-corps' 3:dje batteri eller nationalbeväringens artilleristamtrupp anstälde officerare till Kongl. Maj:t ingifven underdånig anhållan att, då den för Gotlands nationalbeväring fastställda stat icke tillerkände de i Visby garnisonerade, *i daglig tjenstgöring* varande officerarne af omförmälda batteri, 1 kapten och 2 subalternofficerare jemte den hos artilleribefälhafvaren tjenstgörande adjutanten, dagaflöning för längre tid än vapenöfningarne påginge, under det att samma stat deremot upptoge dagaflöning för hela året åt underofficerarne vid batteriet, likasom ock vid 1876 års riksdag dylik dagaflöning beviljats den vid nämnda batteri tjenstgörande läkaren, Kongl. Maj:t täcktes hos Riksdagen göra framställning derom, att jemväl officerarne vid batteriet och den hos artilleribefälhafvaren dagligen tjenstgörande adjutanten måtte på samma sätt som officerarne vid öfriga i garnison förlagda trupper komma i åtnjutande af dagaflöning under hela året.

Beträffande de fyra officersbeställningar, hvilka den ifrågasatta löne-regleringen omfattar, skulle, enligt Kongl. Maj:ts framställning, den fasta lönen blifva oförändrad, hvaremot å stat skulle uppföras dagaflöningsbelopp, att utgå under hela året efter 3 kronor för kompanichefen och 2 kronor för hvar och en af de två subalternofficerarne samt adjutanten med tillhoppa 3,285 kronor, från hvilket belopp likväl skulle komma att afdragas och från staten afföras åt ofvanbemälda officerare nu anslagna arfvoden med tillhoppa 1,550

kronor, hvadan förhöjningen i nationalbeväringens anslag blefve endast 1,735 kronor.

Som emellertid ifrågavarande befälspersonal enligt stat åtnjöte från förslagsanslaget till allmänna beväringens vapenöfningar dagaflöning under vapenöfningarne, samt dessutom en af subalternofficerarne undfinge sådan dagaflöning under den tid rekrytskolan vid stamtruppen varade, hvilka aflöningsbelopp uppginge till sammanlagdt 720 kronor, så nedbringades genom afdrag af detta sistnämnda belopp, hvilket minskade utgifterna å ett förslagsanslag och sålunda komme statsverket direkt till godo, den för staten genom aflöningsregleringen uppkommande verkliga kostnadsökningen till allenast 1,015 kronor.

Då det syntts vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande, att innehafvarne af ifrågavarande fyra officersbeställningar komma i åtnjutande af samma aflöningsförmåner, som numera äro tillförsäkrade andra till garnisonstjenst kommenderade officerare, samt den ifrågasatta förhöjningen sålunda endast afser rättelse i ett befintligt missförhållande, får Utskottet hemställa,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, anslaget till Gotlands nationalbeväring må med 1,735 kronor förhöjas till 201,997 kronor.

Försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement.

18:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att detta anslag, som nu utgör 2,156,416 kronor, måtte förhöjas med 4,433 kronor till 2,160,849 kronor; Angående förhöjning af anslaget samt beviljande af extra anslag till aflöning af personal vid en ammunitionsfabrik å Karlsborg.

samt att till aflöning af personal för drifvande af en ammunitionsfabrik å Karlsborg måtte beviljas på extra stat för år 1885 ett anslag af 7,000 kronor.

Beträffande den i det ordinarie anslaget ifrågasatta förhöjningen har denna, på sätt å sid. 32 och 33 af ofvan återopade statsrådsprotokoll inhemtas, betingats af Kongl. Maj:ts här ofvan omförmälda framställning om förändrad organisation af Svea artilleriregementes båda fotbatterier.

Såsom skäl för det extra anslagets beviljande har deremot i statsrådsprotokollet (sid. 61) framhållits dels nödvändigheten af att öka förrådet af skarpa patroner, enär beskaffenheten af den nuvarande ammunitionsfabriken å Marieberg icke medgäfvit tillverkandet af något betydligare antal sådana

patroner utöfver årsförbrukningen, *delvis* och behovet af att vid krigstillfälle hafva ammunitionsfabriken belägen på ett mera tryggadt ställe än Marieberg.

Uti oftaberörda, inom Första Kammaren väckta motion (N:o 3) har deremot Friherre *Klinckowström*, af anförda skäl, yrkat afslag å så väl Kongl. Maj:ts framställning om beviljandet af det extra anslaget till ammunitionsfabriken å Karlsborg som ock å alla af den ifrågasatta omorganisatio- nen af Svea artilleriregementes båda fotbatterier beroende anslagsförhöjningar.

Då Utskottet af förut anförda skäl ansett sig böra förorda den föreslagna förändringen af Svea artilleriregementes båda fotbatterier till åkande och deras förläggande till Jemtland, samt det begärda anslaget till aflöning af personal för drifvande af en ammunitionsfabrik å Karlsborg synes vara af behovet påkalladt och medföra väsentliga fördelar, får Utskottet hemställa:

- a) att Riksdagen må, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, i anslaget till försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement bevilja förhöjning med 4,433 kronor, eller till 2,160,849 kronor; samt,
- b) att till aflöning af personal för drifvande af en ammunitionsfabrik å Karlsborg måtte beviljas på *extra* stat för år 1885 det af Kongl. Maj:t äskade anslag af 7,000 kronor.

Underhåll af sängkläder m. m. på mötesplatserna.

Förhöjning af detta anslag för bekostande jemväl af utbyggnaderna på mötesplatserna. 19:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att, till bestridande af kostnaderna *ej mindre* för underhållet af samtliga byggnader jemte förekommande nybyggnader å mötesplatserna, för indelta arméns, Vermlands fältjägarecorps' och beväringmanskapets behof, *än äfven* för underhållet af sängkläder m. m. på mötesplatserna, förevarande förslagsanslag, nu 50,000 kronor, måtte, under benämning: »byggnader och sängkläder m. m. på mötesplatserna», med ett till 165,000 kronor förhöjdt belopp såsom reservationsanslag i riksstaten uppföras; utgörande således den föreslagna förhöjningen 115,000 kronor.

Friherre *Klinckowström* har deremot uti sin inom Första Kammaren väckta motion (N:o 3) yrkat, att Kongl. Maj:ts förevarande framställning måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Beträffande frågan om detta anslag torde Utskottet få hänvisa till statsrådsprotokollet (sid. 15—21 och 65), hvarest redogörelse lemnas för de förhållanden, hvilka föranlett ifrågavarande framställning, och särskildt framhållits, att af anslaget till indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps'

vapenöfningar, hvilket vore otillräckligt för sjelfva vapenöfningarne, numera ännu mindre kunde, utan en för arméns tjenstbarhet högeligen betänklig inskränkning i öfningarne, bestridas kostnaderna för underhållet af byggnader å mötesplatserna tillika med erforderliga om- och nybyggnader.

Då nödvändigheten deraf att de för indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar samt för beväringmanskapets vapenöfning afsedda anslag icke tagas i anspråk för bestridande af för desamma i sjelfva verket mer eller mindre främmande ändamål synes Utskottet uppenbar, samt det af Kongl. Maj:t äskade beloppet, i betraktande af de betydliga underhållskostnader, som med detsamma skulle komma att bestridas, icke synes vara för högt tilltaget, får Utskottet hemställa,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till bestridande af kostnaderna *ej mindre* för underhållet af samtliga byggnader jemte förekommande nybyggnader å mötesplatserna, för indelta arméns, Vermlands fältjägarecorps' och beväringmanskapets behof, *än äfven* för underhållet af sängkläder m. m. på mötesplatserna, förevarande förslagsanslag, nu 50,000 kronor, må, under benämning: »byggnader och sängkläder m. m. på mötesplatserna», med ett till 165,000 kronor förhöjdt belopp såsom reservationsanslag i riksstaten uppföras.

Öfriga ordinarie anslag.

20:o. I afseende å öfriga, här ofvan ej omnämnda ordinarie anslag under denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t icke föreslagit annan förändring, Angående öfriga ordinarie anslag. än att, för jemnande af de ordinarie anslagens slutsumma, anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli måtte minskas med 444 kronor till 4,298 kronor; och får Utskottet med anledning häraf hemställa,

[17.]

att samtliga de ordinarie anslag under denna hufvudtitel, i hvilka förändring icke blifvit här ofvan ifrågasatt, må i 1885 års riksstat till oförändrade belopp upptagas; dock att nyssberörda expensmedelsanslag må få till beloppet jemkas i den mån, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma finnes erforderligt.

Angående
upphörande
af
reservations-
och förslags-
anslag.

21:o. Uti sin oftaberörda motion (N:o 1) har Friherre *Klinckowström* föreslagit, bland annat, hvarom nu ej är fråga, att åtskilliga ordinarie anslag under denna hufvudtitel måtte förändras från *reservations- och förslagsanslag* till *fasta anslag*; och har Friherre *Klinckowström* sålunda yrkat:

att följande anslag måtte upphöra att vara reservationsanslag, nemligen anslagen till:

1. Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg;
2. Indelta arméns och Vermlands Fältjägarcorps' vapenöfningar;
3. Trossens underhåll;
4. Artilleriet;
5. Fortifikationens praktiska öfningar;
6. Värfvade garnisonstruppernes rekrytering och aflöning;
7. Inqvarteringsordnande i Stockholm;
8. Skjutskolor;
9. Durchmarschkostnader;
samt att följande anslag måtte *upphöra att vara förslagsanslag*,
nemligen ansiagen till:
 1. Marinregementet;
 2. Roteringsunderstöd;
 3. Pouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets och fortifikations-
truppernas hästar;
 4. Mathållning för manskapet vid garnisonsregementena;
 5. Beväringmanskapets vapenöfningar;
 6. Volontärskolor;
 7. Inqvarteringskostnader;
 8. Salpeteruppköp;
 9. Alderstillägg;
10. Rese- och traktamentspenningar;
11. Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets af-
delning af Kongl. Maj:ts kansli;
12. Disciplinkompaniet.

Med hänvisande i fråga om förändringen af dessa anslags natur till hvad Utskottet i sina angående andra och sjetta hufvudtitlarne afgifna utlåtanden i enahanda afseende anfört, hemställer Utskottet,

att Friherre *Klinckowströms* omförmälda yrkanden, för så vidt de ej redan här ofvan blifvit besvarade, må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Extra Anslag.

Förutom de extra anslag, om hvilka Utskottet under punkterna 8, 9 och 17 här ofvan meddelat yttrande, hafva för *tillfälliga behof* inom landtförsvaret följande extra anslag ifrågakommit.

Artilleribehof.

22:o. Till anskaffning af *fältartillerimateriel* har Kongl. Maj:t för år 1885 äskat ett extra anslag af 600,000 kronor; och under hänvisande till statsrådsprotokollet (sid. 67 och 68), der redogörelse lemnas så väl för hvad före 1884 års utgång antagits vara anskaffadt af erforderlig ny fältartillerimateriel som för den anskaffning, som, med begagnande af det begärda anslaget, under år 1885 skulle ega rum, får Utskottet, med erinran att enahanda belopp blifvit för innevarande år anvisadt, och att angelägenheten af den nya fältmaterielens utan afbrott fortsatta anskaffande redan blifvit af Riksdagen erkänd, hemställa,

Angående
anslag till
fältartilleri-
materiel.
[18.]

att Riksdagen må till anskaffande af ny fältartillerimateriel anvisa på extra stat för år 1885 ett belopp af 600,000 kronor.

23:o. Till *positionsartillerimateriel* har Kongl. Maj:t begärt ett extra anslag af 50,000 kronor och till *fästningsartillerimateriel* ett dylikt anslag af 100,000 kronor; och med erinran, att äfven dessa belopp öfverensstämma med dem, som för innevarande år till dessa ändamål beviljats, hemställer Utskottet,

Angående
anslag till
positions- och
fästnings-
artilleri-
materiel.
[19 och 20.]

att Riksdagen må, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, bevilja på extra stat för år 1885:

- a) till positionsartillerimateriel 50,000 kronor; och
- b) till fästningsartillerimateriel 100,000 kronor.

24:o. Till *projektiler för grofva kanoner* har Kongl. Maj:t äskat anvisande af ett extra anslag af 64,000 kronor.

Redan i memorial den 15 November 1878 angaf generalfälttygmästaren kostnaden för de projektiler, som erfordrades till de å Oscar-Fredriksborg uppställda kanoner till 164,000 kronor, deraf tillhopa 100,000 kronor af

Angående
anslag till
projektiler
för grofva
kanoner.
[21.]

Riksdagen anvisats för åren 1880 och 1882; och då med fullbordande af denna anskaffning ej synes böra vidare anstå, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må till ytterligare anskaffning af projektiler för grofva kanoner anvisa på extra stat för år 1885 ett belopp af 64,000 kronor.

Angående
anslag till
skjutförsök.

[22.]

25:o. Till *anställande af skjutförsök* har Kongl. Maj:t äskat för år 1885 ett extra anslag af 30,000 kronor.

Enligt hvad i statsrådsprotokollet (sid. 70) finnes meddeladt, äro de anslag, som för åren 1882 och 1883 varit till detta ändamål beviljade, till fullo använda; och då vid de betydliga anskaffningar, som inom artillerivapnet alltjemt ega rum, det är af stor vigt, att skjutförsöken kunna fortfarande fullföljas, hemställer Utskottet,

att till skjutförsök må för år 1885 anvisas ett extra anslag af 30,000 kronor.

Angående
anslag till in-
fanteriammu-
nitionsvagnar.

[23.]

26:o. Till *infanteriammunitionsvagnar* har Kongl. Maj:t äskat anvisande för år 1885 af ett extra anslag af 60,000 kronor.

Då likväl, enligt hvad statsrådsprotokollet (sid. 70) gifver vid handen, 100 st. nya infanteriammunitionsvagnar finnas till armén utdelade, förutom ett vida större antal dylika vagnar af äldre modell, synes ifrågavarande anskaffning ej vara af den angelägna beskaffenhet, att den ej utan olägenhet kan anstå, hvarföre Utskottet hemställer,

att det af Kongl. Maj:t äskade anslag till infanteriammunitionsvagnar ej må af Riksdagen beviljas.

Fortifikationsbehof.

Angående
anslag till
Karlsborgs
fästnings-
byggnad.

[24.]

27:o. Till *Karlsborgs fästningsbyggnad* har Kongl. Maj:t föreslagit anvisande för år 1885 af samma belopp, som för innevarande år till samma ändamål beviljats, eller 200,000 kronor.

Då, såsom af statsrådsprotokollet (sid. 71—73) inhemtas, visserligen undersökningar blifvit gjorda och de ungefärliga kostnaderna antydda för ett utvidgande af Karlsborgs fästningssystem till större försvarbarhet, men dock, på i statsrådsprotokollet äfvenledes anförda skäl, detta utvidgande funnits böra till en ej närmare bestämbar framtid anstå, hvaremot under statsregle-

ringsåret endast fortsättningsarbeten å hufvudfästningen skulle utföras, så synes ej nu någon anledning föreligga att höja anslaget utöfver det belopp af 100,000 kronor, hvarmed det under åren från och med 1880 till och med 1883 utgått; och hemställer därför Utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt af Riksdagen bifallas, att till fortsättande af Karlsborgs fästningsbyggnad för år 1885 anvisas ett *extra* anslag af 100,000 kronor.

28:o. Till *krigsbryggemateriel* har Kongl. Maj:t föreslagit anvisande för år 1885 af ett belopp af 33,500 kronor.

Angående anslag till krigsbryggemateriel.

[25.]

Utaf statsrådsprotokollet inhemtas, att för 67,000 kronor, utgående under två år med 33,500 kronor hvardera året, skulle dels kunna förändras 3 gamla krigsbryggekipage af äldre modell och dels anskaffas ett nytt dylikt af 1875 års modell, hvilken tillverkning skulle kunna på två år verkställas. Utskottet har därför ansett sig böra ifrågasätta, att för närvarande skulle endast anvisas det belopp, som (sid. 75) beräknats för de äldre ekipagens förändring, eller i jemnt tal 7,800 kronor; hemställande alltså Utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt af Riksdagen bifallas, att till krigsbryggemateriel anvisas för år 1885 ett *extra* anslag af 7,800 kronor.

29:o. Till *anskaffning af fälttelegrafmateriel* har Kongl. Maj:t för år 1885 äskat ett *extra* anslag af 24,700 kronor.

Angående anslag till fälttelegrafmateriel.

[26.]

Utaf statsrådsprotokollet (sid. 76 och 78) inhemtas, att kostnaden för den, utöfver nu befintlig fälttelegrafmateriel, för armén behöfliga anskaffning af dylik materiel, jemte kostnaden för förändring af den äldre materielen, uppgår till 49,526 kronor 82 öre, hvilken kostnad ansetts böra på två år fördelas, hvarjemte antagits, att förändringarne skulle kunna i fortifikations-truppernas egna verkstäder utföras; och hemställer Utskottet,

att till anskaffning af fälttelegrafmateriel må på *extra* stat för år 1885 anvisas ett belopp af 24,700 kronor.

30:o. Till uppförande af *byggnader å skjutfältet vid Marma* har Kongl. Maj:t för år 1885 äskat ett *extra* anslag af 60,000 kronor.

Angående anslag till byggnader å skjutfältet vid Marma.

[27.]

Af statsrådsprotokollet (sid. 79 och 80) inhemtas, att å skjutfältet vid Marma, till hvares inlösande Riksdagen för åren 1881 och 1882 beviljat

Bih. till Riksd. Prot. 1884. 4 Saml. 1 Afd. 7 Häft.

kontant anslag af tillhoppa 161,476 kronor, behovet af byggnader för personal, hästar och materiel gjort sig i hög grad känbart, samt att detta behof komme att ytterligare ökas, enär en snar förflyttning till Marma af de skjutöfningar, som nu af samtliga artilleritruppers befäl och underbefäl verkställes å Tånga hed, vore af förhållandena påkallad.

Med anledning häraf hade Kongl. Maj:t jemväl medgifvit, att af tillgängliga medel finge å Marma uppföras en barack för 150 man jemte underbefäl samt ett stallskjul för 44 hästar; men då nämnda byggnader vore afsedda endast för två af de fyra batterier från Svea artilleriregemente, med hvilka skjutöfningar å Marma samtidigt påginge, hade generalfälttygmästaren hemställt, att för år 1885 måtte äskas ett extra anslag af 60,000 kronor för de byggnader, som ytterligare vore af behovet mest påkallade, nemligen 1 manskapsbarack, 1 stallskjul för 44 hästar, 1 byggnad innehållande lektionsrum, matrum och rum för inqvartering under de gemensamma skjutöfningarne, samt 1 förrådsbyggnad jemte inventarier till de tre förstnämnda byggnaderna.

Enligt hvad Utskottet vidare inhemtat, skulle uppförandet af ifrågasvarande byggnader kräfva följande särskilda kostnader:

1 manskapsbarack	kronor 18,600: —
densammas förseende med inventarier	» 5,197: 50.
1 stallskjul för 44 hästar	» 8,670: —
detsammas förseende med inventarier	» 315: —
1 byggnad innehållande lektionsrum, matrum och rum för inqvartering under de gemensamma skjutöfningarne	» 21,060: —
densammas förseende med inventarier	» 3,891: 13.
samt 1 förrådsbyggnad	» 2,266: 37.

Med afseende likväl å de betydliga belopp, som redan blifvit till ifrågasvarande skjutfält beviljade, samt då endast uppförandet af 1 barack, 1 stallskjul och 1 förrådsbyggnad synes vara af något trängande behof påkalladt, får Utskottet, som anser att några vidare anslag för ifrågasvarande skjutfält utöfver det nu tillstyrkta icke böra ifrågakomma, hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning måtte på det sätt af Riksdagen bifallas, att till uppförande af en barack, ett stallskjul och en förrådsbyggnad jemte de båda förstnämnda byggnadernas förseende med nödiga inventarier må på extra stat för år 1885 anvisas ett belopp af 35,000 kronor.

Etablissemang för artilleridivisionen i Jemtland.

31:o. För genomförande af den af Kongl. Maj:t föreslagna omorganisationen af Svea artilleriregementes båda fotbatterier till åkande samt deras förläggande till Jemtland har Kongl. Maj:t för uppförande af *ett artillerietablissemang* i trakten af *Östersund* äskat ett extra anslag af 350,000 kronor, hvaraf 125,000 kronor måtte anvisas att utgå under år 1885.

Angående anslag till byggnader m. m. för artilleridivisionen vid Östersund.

[28.]

Under förutsättning af bifall till ofvanberörda af Kongl. Maj:t föreslagna och af Utskottet tillstyrkta förändrade organisation och förläggning af ifrågasvarande två batterier, får Utskottet hemställa,

att till uppförande af ett artillerietablissemang vid Östersund må beviljas 350,000 kronor samt deraf till utgående på extra stat under år 1885 anvisas ett belopp af 125,000 kronor.

Stall å Karlsborg för positionsartilleriet.

32:o. Med anledning af Kongl. Maj:ts framställning här ofvan om upprättande af ett *fästnings- och positionsartilleriregemente* å Karlsborg har Kongl. Maj:t till uppförande af *ett stall* för nämnda artilleriregementes hästar äskat ett belopp af 15,000 kronor att utgå å extra stat för år 1885.

Angående anslag till en stallbyggnad för positionsartilleriet.

[29.]

Åberopande hvad Utskottet här ofvan anfört för afslag å Kongl. Maj:ts framställning om berörda fästnings- och positionsartilleriregementes upprättande, får Utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte vinna Riksdagens bifall.

Byggnader å Marieberg för en trängbataljon.

33:o. För förläggning, på sätt förut blifvit föreslaget, af en trängbataljon å kronoegendomen *Marieberg* har Kongl. Maj:t dels för *förändring och tillbyggnad* af *nu befintliga byggnader* å nämnda egendom och dels för *uppförande af nya* sådana äskat ett anslag af 273,000 kronor, deraf å extra stat för år 1885 måtte anvisas att utgå 100,000 kronor.

Angående anslag till byggnader för en trängbataljon.

[30.]

Då Utskottet här ofvan funnit sig böra framhålla vigten och nödvändigheten af ett ordnadt trängväsendes införande, får Utskottet hemställa,

att till byggnader för en trängbataljon må beviljas 273,000 kronor, samt deraf till utgående på extra stat under år 1885 anvisas ett belopp af 100,000 kronor.

Diverse behof.

Reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän.

*Angående
anslag till
reseunder-
stöd åt
officerare
och intenden-
turtjenste-
män.*

34:o. För detta ändamål har Kongl. Maj:t äskat anvisande af ett extra anslag af 12,000 kronor.

Med erinran att ifrågavarande anslag, som vid 1883 års riksmöte höjdes till 12,000 kronor, derförut under en följd af år utgått med 9,000 kronor, samt enär sistnämnda belopp under nuvarande förhållanden synes fullt tillräckligt, får Utskottet hemställa,

[31.]

att Riksdagen må till understöd åt officerare under anställning i utländsk tjänst eller kommendering utrikes samt reseunderstöd åt intendenturtjenstemän anvisa på extra stat för år 1885 ett anslag af 9,000 kronor, med rättighet för Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas.

Generalstabens topografiska arbeten.

*Angående
anslag till
General-
stabens
topografiska
arbeten.*

35:o. Till fortsättning af dessa arbeten har Kongl. Maj:t äskat anslag till enahanda belopp, som under de senare åren anvisats för detta ändamål, eller 60,000 kronor; och får Utskottet i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts framställning hemställa,

[32.]

att till fortsättning af Generalstabens topografiska arbeten må såsom extra anslag för år 1885 anvisas ett belopp af 60,000 kronor.

Skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

36:o. Till detta ändamål har Kongl. Maj:t äskat för år 1885 ett extra anslag af 80,000 kronor.

Med erinran att vid sisthållna riksmöte för samma ändamål beviljades ett anslag af 80,413 kronor, får Utskottet hemställa,

att på extra stat för år 1885 må till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande beviljas ett anslag af 80,000 kronor.

Angående anslag till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

[33.]

Stockholm den 7 Mars 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

vid punkten 1:o (ang. Generalitetsstaten):

af Herrar Grefve *G. Sparre*, Friherre *H. M. Palmstierna*, *L. M. Nordenfelt*, Friherre *G. Tamm*, *R. Törneblad* och *C. E. Casparsson*, hvilka anför:

»Då Generalintendentens löneförmåner för ej längesedan blifvit bestämda till ett belopp af 9,000 kronor, hvilken aflöning torde kunna bibehållas; då aflöningen för Intendenten och chefen för militärbyrån, hvilken befattning skulle indragas, med inberäkning af ålderstillägg 600 kronor, utgår med tillsammans 7,000 kronor, hvilket belopp torde kunna anses under nuvarande förhållande vara tillräckligt;

då lönerna för 5 fältintendenter föreslagits att utgå med 27,300 kronor, för hvars beviljande giltiga skäl synas vara förebragta, och

då med beviljandet af det för hvardera af de fem föreslagne fältintendenterna beräknade arfvodet till *skrifbiträde* torde kunna anstå, till dess någon erfarenhet vunnits om vidden och beskaffenheten af den expedition hvarmed dessa befattningar komma att betungas,

hvarigenom den af Kongl. Maj:t föreslagna aflöningssumman skulle minskas med 7,960 kronor, nemligen:

För Generalintendenten	kronor 3,485: —	
» Öfverfältintendenten	» 825: —	
» Skrifbiträde hos Fältintendenterna	» 3,650: —	7,960: —,

så få vi vördsamt hemställa,

att Kongl. Maj:ts nådiga framställning må på det sätt bifallas, att anslaget till Generalitetsstaten må, för beredande af aflöning åt ofvan angifna intendantspersonal, ökas med 43,300 kronor och således utföras med 169,565 kronor.»

vid punkten 4:o (ang. indelta arméns befäls aflöning):

af Herrar *L. M. Nordenfelt*, Grefve *S. Lagerberg* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkten 9:o (ang. uppsättning af fästnings- och positionsartilleri):

af Herrar *R. Montgomery-Cederhielm* och Friherre *R. von Kræmer*;

af Herrar Grefve *G. Sparre*, Friherre *H. M. Palmstierna*, *L. W. S. Lothigius*, *L. M. Nordenfelt*, Friherre *G. Tamm*, Grefve *S. Lagerberg*, *R. Törneblad*, *C. E. Casparsson* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkten 10:o (angående trängen):

af Herr *L. M. Nordenfelt*, som yttrat: »Så länge trängens styrka icke är större än Kongl. Maj:t nu föreslagit eller omkring 300 man, befäl och civilpersonal inbegripna, synes mig hvarken inspektör eller adjutant vid detta vapen vara af nöden, till följd hvaraf jag anser de föreslagna kostnaderna kunna utan olägenhet minskas med 8,660 kronor och alltså det begärda anslaget nedsättas till 198,000 kronor.»

I denna reservation hafva Herrar Friherre *G. Tamm* och *C. E. Casparsson* instämt;

vid punkten 13:o mom. b) och 15:o mom. b) (ang. anskaffande af hästar för sappörbataljonen):

af Herrar *R. Montgomery-Cederhielm*, Friherre *R. von Kræmer*, *L. W. S. Lothigius*, *L. M. Nordenfelt*, Grefve *S. Lagerberg* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkten 26:o (ang. infanteriammunitionsvagnar):

af Herrar Grefve *G. Sparre*, *R. Montgomery-Cederhielm*, Friherre *H. M. Palmstierna*, Friherre *R. von Kræmer*, *L. M. Nordenfelt*, Friherre *G. Tamm*, Grefve *S. Lagerberg*, *R. Törnebladh*, *C. E. Casparsson* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:t förslag;

vid punkten 27:o (ang. Karlsborgs fästningsbyggnad):

af Herrar Grefve *G. Sparre*, Friherre *H. M. Palmstierna*, *L. M. Nordenfelt*, Friherre *G. Tamm*, Grefve *S. Lagerberg*, *R. Törnebladh*, *C. E. Casparsson* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkten 28:o (ang. krigsbryggemateriel):

af Herrar *L. M. Nordenfelt*, Grefve *S. Lagerberg* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkten 30:o (ang. skjutfältet vid Marma):

af Herrar *L. M. Nordenfelt*, Grefve *S. Lagerberg*, *C. E. Casparsson* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkten 32:o (ang. stall å Karlsborg för positionsartilleriet):

af Herrar *R. Montgomery-Cederhielm* och Friherre *R. von Kræmer*;

af Herrar Grefve *G. Sparre*, Friherre *H. M. Palmstierna*, *L. M. Nordenfelt*, Friherre *G. Tamm*, Grefve *S. Lagerberg*, *R. Törnebladh*, *C. E. Casparsson* och *J. Widén*, hvilka yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkten 34:o (ang. reseunderstöd åt officerare och intendentur-tjenstemän):

af Herrar *L. M. Nordenfelt*, Grefve *S. Lagerberg* och *J. Widén*, som yrkat bifall till Kongl. Maj:ts förslag;

vid punkterna 1:o, 2:o, 3:o, 7:o, 8:o, 10:o mom. a), 12:o, 13:o mom a), 14:o, 15:o mom. a), 16:o, 18:o, 19:o, 25:o, 29:o, 31:o och 33:o:

af Herrar *Liss Olof Larsson, A. P. Danielson och Jan Andersson*, i hvilkas reservation Herrar *Carl Ifvarsson, P. O. Hörnfeldt, O. B. Olsson, N. Petersson, Ola Andersson, J. E. Johansson, C. A. Larsson, J. Jonasson* i Gullaboås och *J. Anderson* i Tenhult förenat sig, och hvilka anfört:

»I hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af oss inom afdelningen upprättade förslag och de af oss i Utskottet gjorda yrkanden, få vi härmed afgifva följande reservation:

Punkten 1. Generalitetsstaten. (Angående åtskilliga anslag för intenduren).

Äfven om de anordningar, för hvilka Kongl. Maj:t i förevarande hänseende, liksom vid åtskilliga öfriga i detta utlåtande förekommande förslag, begärt nya eller ökade anslag, såsom till förstärkande af artillerivapnen och första uppsättning af träng m. m., skulle i någon mån komma att afhjelpa en eller annan oegentlighet i vårt försvarsväsende, anse vi likväl sådana delvis skeende förändringar, hvilka föranleda ökade utgifter, icke under nuvarande förhållande vara lämpliga.

Det, i synnerhet från yrkesmännen, ständigt upprepade påståendet, att vårt nuvarande landtförsvär är af sådan beskaffenhet att — ehuru enligt den af senaste landtförsvarskomité gjorda beräkning (komiténs betänkande II, sid. 217), detta försvars årliga kostnad uppgår till omkring 24,000,000 kronor — vårt land nära nog befinner sig försvarslöst, har inom landet allt mer och mer framkallat den åsigten, att det icke kan vara välbetänkt att ytterligare öka dessa utgifter förr än de anslagssummor, hvilka redan finnas, blifvit så använda, att den erhållna försvarskraften i större mån än nu är fallet motsvarar landets uppoffringar.

De nu ifrågasatta partiella förändringarne skulle dessutom, enligt vår åsigt, föga gagna försvaret i dess helhet, men leda till ökade utgifter utan motsvarande nytta.

På hufvudsakligen dessa skäl hafva vi funnit oss i allmänhet sakna fog att tillstyrka förhöjda anslag å fjerde hufvudtiteln, och hemställa vi,

att Kongl. Maj:ts förslag om höjande af anslaget till generalitetsstaten ej må af Riksdagen bifallas, och anslaget alltså bibehållas vid sitt nuvarande belopp 126,265 kronor.

Punkten 2. (Arméförvaltningen.)

Då vi, af skäl som i förestående punkt omförmäles, icke ansett oss böra bifalla Kongl. Maj:ts framställning om förhöjning af anslaget till gene-

ralitetsstaten, samt anslaget till Arméförvaltningen alltså torde böra bibehållas vid oförändradt belopp, få vi yrka,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas, samt alltså anslaget till Arméförvaltningen vid oförändradt belopp 142,700 kronor bibehållas.

Punkten 3. (Artilleristaben.)

Då den uti ifrågavarande hänseende äskade förhöjning icke synes vara af något oundgängligt behof påkallad för fullgörande af de uppdrag, som åligger artilleristaben, hemställa vi,

att den af Kongl. Maj:t äskade förhöjning i artilleristabens anslag icke må af Riksdagen beviljas, samt alltså anslaget till artilleristaben vid oförändradt belopp 12,200 kronor bibehållas.

Punkten 7. (Indelta arméns och Vermlands fältjägarcorps vapenöfningar.)

Inom Utskottet hafva vi ansett att Utskottets slutliga pröfning af detta förslag bort anstå, tills Riksdagen fattat beslut i öfriga till fjerde hufvudtiteln hörande frågor, så att motionärernas förslag hunnit få en mera omfattande utredning.

Punkten 8. (Artilleriet.)

Vi yrka,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning om anslagets höjande med 1,543 kronor icke må vinna Riksdagens bifall, samt anslaget till artilleriet alltså vid oförändradt belopp och natur 1,091,966 kronor bibehållas.

Punkten 10 mom. a. (Trängen.)

De skäl, vi här ofvan anfört för afstyrkande af Kongl. Maj:ts förslag till förändring i landets nuvarande härorganisation, torde jemväl i detta fall ega tillämplighet, hvadan vi föreslå,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Punkten 12. (Värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflöning.)

Då vi af ofvan anförda skäl icke funnit oss kunna tillstyrka Kongl. Maj:ts ofvanberörda förslag om Svea artilleriregementes båda fotbatteriers förändring till åkande samt deras förläggande till Jemtland, och detta anslag är deraf beroende, yrka vi,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte vinna Riksdagens bifall, och således anslaget till värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflöning till oförändradt belopp 859,212 kronor och fortfarande såsom reservationsanslag upptagas.

Punkten 13 mom. a. (Angående förhöjning i anslaget för remontering och skoning m. m. för värfvade kavalleriets, artilleriets och fortifikationsstruppernas hästar.)

Då detta anslag står i sammanhang med det i punkten 8 här ofvan omförmälda, få vi hemställa,

att, med bibehållande af anslagets nuvarande natur af reservationsanslag, Kongl. Maj:ts i detta afseende äskade förhöjning 3,840 kronor icke må af Riksdagen bifallas.

Punkten 14. (Lega för hästar till artilleriet och fortifikationstruppernas exercis.)

Då denna anslagsförhöjning är beroende af den utaf Kongl. Maj:t äskade förhöjning i anslaget till artilleriet, hvilken vi ansett oss böra afstyrka, hemställa vi,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte af Riksdagen bifallas, och att således ifrågavarande anslag må till oförändradt belopp 64,000 kronor upptagas.

Punkten 15 mom. a. (Fouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets och fortifikationstruppernas hästar.)

Med hänvisande till hvad vi här ofvan framhållit få vi yrka,

att, med bibehållande af anslagets natur som förslagsanslag, Kongl. Maj:ts förevarande framställning om förhöjning af 19,000 kronor icke må af Riksdagen bifallas.

Punkten 16. (Angående mathållning för manskapet vid garnisonsregementena.)

På grund af hvad vi här ofvan anfört, hemställa vi,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte vinna Riksdagens bifall, och att således ifrågavarande anslag må med oförändradt belopp af 1,101,000 kronor såsom förslagsanslag upptagas.

Punkten 18. (Försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement.)

Då vi af här ofvan anförda skäl icke kunnat tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts framställning om förändring af Svea artilleriregementes båda fotbatterier, samt hvarken den nuvarande ammunitionsfabrikens å Marieberg förläggande till Karlsborg eller ammunitionstillverkningens ökande synes vara nödvändigt, yrka vi:

- a) att den af Kongl. Maj:t äskade förhöjning 4,433 kronor i anslaget till försvarsverket till lands i allmänhet, eller Arméförvaltningens departement icke måtte af Riksdagen bifallas, samt berörda anslag alltså till oförändradt belopp 2,156,416 kronor upptagas;
- b) att det af Kongl. Maj:t å extra stat äskade anslag af 7,000 kronor till aflöning af personal för drifvande af en ammunitionsfabrik å Karlsborg icke måtte af Riksdagen beviljas.

Punkten 19. (Underhåll af sängkläder m. m. på mötesplatserna.)

Enär det för indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar afsedda anslaget hittills varit så betydligt, att detsamma jemväl fortfarande bör kunna bestrida samtliga, i följd af vapenöfningarne nödvändiga utgifter, yrka vi,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte af Riksdagen bifallas, samt att anslaget till underhåll af sängkläder m. m. på mötesplatserna må till oförändradt belopp 50,000 kronor, såsom förslagsanslag, i riksstaten upptagas.

Punkten 25. (Angående anslag till skjutförsök.)

Vi yrka,

att Kongl. Maj:ts förslag om anslag till skjutförsök må på det sätt af Riksdagen bifallas, att till detta ändamål anvisas för 1885 ett extra anslag af 15,000 kronor.

Punkten 29. (Angående anslag till fälttelegrafmateriel.)

Då den redan befintliga telegrafmaterielen, som är afsedd för elektrisk ledning till en sträckning af 4 svenska mil med 4 stationer, jemte äldre försöksmateriel med omkring 1 mils linie längd och 2 stationer förutom materiel till optisk telegrafledning med 3 hufvud- och 11 mindre stationer, synes under nuvarande förhållanden tillräcklig, yrka vi,

att Kongl. Maj:ts framställning om anslag till fälttelegrafmateriel icke må vinna Riksdagens bifall.

Punkten 31. (Angående anslag till byggnader m. m. för artilleridivisionen vid Östersund.)

Då vi icke kunnat tillstyrka Kongl. Maj:ts framställning i fråga om ofvanberörda två batteriers omorganisation, få vi hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte af Riksdagen bifallas.

Punkten 33. (Angående anslag till byggnader för en trängbataljon.)

Enär vi af här ofvan angifna skäl icke ansett oss böra tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag om uppsättande af en trängbataljon, yrka vi,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte vinna Riksdagens bifall.»

Herr Grefve *C. Beck-Friis* har begärt få antecknad, att han icke deltagit i de i detta utlåtande omförmälda ärendens behandling i Utskottet.

Bil. Litt. A.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1884 års riksstat anslår:							
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
49,000	—	—	—	—	—	49,000	—
3,040	—	—	—	—	—	3,040	—
248,555	—	—	—	—	—	248,555	—
142,700	—	—	—	—	—	142,700	—
126,265	—	—	—	—	—	126,265	—
12,200	—	—	—	—	—	12,200	—
598,760	—	—	—	—	—	598,760	—

Landförsvars-

Departementschefen 17,000

Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli 49,000

Departementets kommandoexpedition 3,040

Generalstaben 248,555

Arméförvaltningen. Nuvarande anslag 142,700

Minskas med generalintendentens samt intendentens förmåner, tillhopa

Generalitetsstaten. Nuvarande anslag 126,265

Ökas med aflöningsförmåner för generalintendenten, jemte 5 skrifbiträden, eller tillsammans

Artilleristaben. Nuvarande anslag 12,200

Tillkommer: höjning i anslaget till ved och ljus kronor

höjning i anslaget för tillfällig tjänst- 800 kronor till 1,600 kronor

höjning i anslaget för vaktbetjeningen kronor

Litt. A.

riksstatens Fjerde hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
		17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
		49,000	—	—	—	—	—	49,000	—
		3,040	—	—	—	—	—	3,040	—
		248,555	—	—	—	—	—	248,555	—
..... 142,700: —									
och chefens för militärbyrån aflönings- 15,400: —		127,300	—	—	—	—	—	127,300	—
..... 126,265: —									
1 öfverfältintendent och 5 fältintendenter 51,260: —		177,525	—	—	—	—	—	177,525	—
..... 12,200: —									
m. m. från 600 kronor till 3,000 2,400: —									
göring vid staben från 800: —									
från 600 kronor till 1,200 600: —		3,800	—	—	—	—	—	16,000	—
..... 3,800: —		16,000	—	—	—	—	—	16,000	—
Transport		638,420	—	—	—	—	—	638,420	—

1884 års riksstat anslår:

Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.						Summa.	
	Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
:pt	598,760	—	—	—	—	598,760	—	Öfverkommendantsexpeditionen i Stockholm
	7,350	—	—	—	—	7,350	—	Kommendantsstaten
	34,475	—	—	—	—	34,475	—	Krigshögskolan
	25,640	—	—	—	—	25,640	—	Krigsskolan
	79,889	—	—	—	—	79,889	—	Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg,
	81,487	—	—	—	—	81,487	—	Militärläkares undervisning
	8,500	—	—	—	—	8,500	—	Resestipendium för militärläkare
	2,000	—	—	—	—	2,000	—	Pensioner och stipendier för fältläkarecorpsen
	19,800	—	—	—	—	19,800	—	
:gr	857,901	—	—	—	—	857,901	—	
								Indelta
	7,100	832,000	—	693,400	—	1,532,500	—	Kavalleri- och infanteriregementena
	4,179,676	—	—	—	—	4,179,676	—	Indelta arméns befälsaföning
	12,500	—	—	—	—	12,500	—	Roteringsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>
	1,322,300	—	—	—	—	1,322,300	—	Indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapen-
	26,520	—	—	—	—	26,520	—	Till trossens underhåll, <i>reservationsanslag</i>
:gr	5,548,096	832,000	—	693,400	—	7,073,496	—	
								Värfvade
	146,345	—	—	—	—	146,345	—	Lifgardet till häst
	188,615	—	—	—	—	188,615	—	Kronprinsens husarregemente
	162,629	—	—	—	—	162,629	—	Svea lifgarde
	161,594	—	—	—	—	161,594	—	Andra lifgardet
	135,685	—	—	—	—	135,685	—	Vermlands fältjägarecorps
:pt	7,200,865	832,000	—	693,400	—	8,726,265	—	

Förslag till blifvande riksstat:								
Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.						Summa.	
	Friheter.		Ersättningar.					
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	638,420	—	—	—	—	—	638,420	—
	7,350	—	—	—	—	—	7,350	—
	34,475	—	—	—	—	—	34,475	—
	25,640	—	—	—	—	—	25,640	—
	79,889	—	—	—	—	—	79,889	—
reservationsanslag	81,487	—	—	—	—	—	81,487	—
	8,500	—	—	—	—	—	8,500	—
	2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
	19,800	—	—	—	—	—	19,800	—
S:gr	897,561	—	—	—	—	—	897,561	—
armén.								
	7,100	—	832,000	—	693,400	—	1,532,500	—
	4,179,676	—	—	—	—	—	4,179,676	—
	12,500	—	—	—	—	—	12,500	—
öfningar, reservationsanslag	1,322,300	—	—	—	—	—	1,322,300	—
	26,520	—	—	—	—	—	26,520	—
S:gr	5,548,096	—	832,000	—	693,400	—	7,073,496	—
armén.								
	146,345	—	—	—	—	—	146,345	—
	188,615	—	—	—	—	—	188,615	—
	162,629	—	—	—	—	—	162,629	—
	161,594	—	—	—	—	—	161,594	—
	135,685	—	—	—	—	—	135,685	—
Transport	7,240,525	—	832,000	—	693,400	—	8,765,925	—

1884 års riksstat anslår:

Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
7,200,865	—	832,000	—	693,400	—	8,726,265	—
1,091,966	—	—	—	—	—	1,091,966	—
165,000	—	—	—	—	—	165,000	—
278,920	—	—	—	—	—	278,920	—
859,212	—	—	—	—	—	859,212	—
140,592	—	—	—	—	—	140,592	—
64,000	—	—	—	—	—	64,000	—
600,000	—	—	—	—	—	600,000	—
1,101,000	—	—	—	—	—	1,101,000	—
5,095,558	—	—	—	—	—	5,095,558	—
11,432	—	—	—	—	—	11,432	—
200,262	—	—	—	—	—	200,262	—
11,713,249	—	832,000	—	693,400	—	13,238,649	—

Artilleriet, *reservationsanslag*. Nuvarande anslag ...
Höjes till följd af Svea artilleriregementes båda
batterier med förläggning i Jemtland.....

Marinregementet, *förslagsanslag*, högst

Fortifikationen (derunder *reservationsanslag* 23,500
Värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflö-
anslag

Höjes till följd af tvenne fotbatteriers förändrande

Remontering och skoning m. m. för värfvade kavalle-
reservationsanslag. Nuvarande anslag

Tillkommer: Till följd af tvenne fotbatteriers för-

Lega för hästar till artilleriets och fortifikations-
Höjes till följd af tvenne fotbatteriers förändrande

Fouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets och
anslag. Nuvarande anslag

Tillkommer: Till följd af tvenne fotbatteriers för-

Mathållning för manskapet vid garnisonsregementena,
Höjes för ombildning af fotbatterier till åkande

Bevä-

Lifbevärigen

Gotlands nationalbevärigen. Nuvarande anslag

Tillkommer: Förhöjning å dagaflöningen för vissa

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	Transport	7,240,525	—	832,000	—	693,400	—	8,765,925	—
	1,091,966: —								
.....	1,543: —		1,093,509	—	—	—	1,093,509	—
.....			165,000	—	—	—	165,000	—
.....			278,920	—	—	—	278,920	—
kronor till praktiska öfningar)	Nuvarande	859,212: —							
ning, <i>reservationsanslag.</i>		14,223: —		873,435	—	—	—	873,435	—
till två åkande med									
riets, artilleriets och fortifikationstruppernas hästar,		140,592: —							
ändrande till två åkande		3,840: —		144,432	—	—	—	144,432	—
truppernas exercis. Nuvarande anslag		64,000: —							
till två åkande med		3,420: —		67,420	—	—	—	67,420	—
fortifikationstruppernas hästar, <i>förslags-</i>		600,000: —							
ändrande till två åkande		19,000: —		619,000	—	—	—	619,000	—
<i>förslagsanslag.</i> Nuvarande anslag		1,101,000: —							
med		7,000: —		1,108,000	—	—	—	1,108,000	—
	S:gr			5,144,584	—	—	—	5,144,584	—
				11,432	—	—	—	11,432	—
		200,262: —							
officerare, tjänstgörande vid artilleriet		1,735: —		201,997	—	—	—	201,997	—
	Transport			11,803,670	—	832,000	—	693,400	—
								13,329,070	—

ringen.

1884 års riksstat anslår:

Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.			
	Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
11,713,249		832,000		693,400		13,238,649		
12,660						12,660		
31,420						31,420		
652,500						652,500		
285,000						285,000		
1,193,274						1,193,274		
2,156,416						2,156,416		
304,063						304,063		
50,000						50,000		
103,000						103,000		
21,450						21,450		
50,000						50,000		
60,000						60,000		
2,744,929						2,744,929		
30,000						30,000		
31,000						31,000		
8,000						8,000		
15,508,758		832,000		693,400		17,034,158		

Hallands beväring
 Vesternorrlands beväring
 Beväringsmanskapets vapenöfning, *förslagsanslag* ...
 Volontärskolor, *förslagsanslag*

Mate-

Försvarsverket till lands i allmänhet eller *Arméför-
anslag*. Nuvarande anslag
Höjes för ombildning af 2 fotbatterier till åkande
 Till lif- och släpmanderingar vid rotehållsregementena
 Underhåll af sängkläder m. m. på mötesplatserna,
 Byggnader och sängkläder m. m. på mötesplatserna,
 af sängkläder m. m.
Tillkommer: För underhåll af gamla samt till
 platserna
 Inqvarteringskostnader, *förslagsanslag*
 Till inqvarteringsordnande i Stockholm, *reserva-
anslag*
 Salpeteruppköp, *förslagsanslag*
 Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter

Diverse

För en ridskola vid Strömsholm
 Till skjutskolor, *reservationsanslag*
 Durchmarschkostnader, *reservationsanslag*

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Indelning och dermed jemförlig anvisning. på <i>förslag</i> .						Summa.	
Anvisning i		Friheter.		Ersättningar.					
kontant.									
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	Transport	11,803,670	—	832,000	—	693,400	—	13,329,070	—
		12,660	—	—	—	—	—	12,660	—
		31,420	—	—	—	—	—	31,420	—
		652,500	—	—	—	—	—	652,500	—
		285,000	—	—	—	—	—	285,000	—
	S:gr	1,195,009	—	—	—	—	—	1,195,009	—
rielen.									
	valtningens departement, <i>reservations-</i>	2,156,416:	—						
	med	4,433:	—						
	och Vermlands fältjägarecorps								
	<i>förslagsanslag</i> . Uppføres under benämning:								
	<i>reservationsanslag</i> . Nuvarande anslag till underhåll								
	50,000:								
	uppförande af nya byggnader på mötes-								
	115,000:	165,000	—	—	—	—	—	165,000	—
		103,000	—	—	—	—	—	103,000	—
	<i>tionsanslag</i>	21,450	—	—	—	—	—	21,450	—
		50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
		60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
	S:gr	2,864,362	—	—	—	—	—	2,864,362	—
nslag.									
		30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
		31,000	—	—	—	—	—	31,000	—
		8,000	—	—	—	—	—	8,000	—
	Transport	15,718,612	—	832,000	—	693,400	—	17,244,012	—

1884 års riksstat anslår:

Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.						Summa.	
	Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
15,508,758	—	832,000	—	693,400	—	17,034,158	—	
10,000	—	—	—	—	—	10,000	—	
70,000	—	—	—	—	—	70,000	—	
15,000	—	—	—	—	—	15,000	—	
4,742	—	—	—	—	—	4,742	—	
67,500	—	—	—	—	—	67,500	—	
44,600	—	—	—	—	—	44,600	—	
280,842	—	—	—	—	—	280,842	—	
15,720,600	—	832,000	—	693,400	—	17,246,000	—	

pt

Ålderstillägg, *förslagsanslag*

Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag*

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för Armé-
anslag. Nuvarande *anslag*

Minskas för jemnande af hufvudtitelns slutsumma

Extra utgifter

Disciplinkompaniet:
Bestämdt anslag

Förslagsanslag

:a

Förslag till blifvande riksstat:								
Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning. på förslag.						Summa.	
	Friheter.		Ersättningar.					
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	15,718,612	—	832,000	—	693,400	—	17,244,012	—
.....	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
.....	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
förvaltningen m. fl. verk	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
.....
mentets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli, <i>förslags-</i>	4,742	—	—	—	—	—	4,742	—
.....
med	444	—	—	—	—	—	444	—
.....
.....	4,298	—	—	—	—	—	4,298	—
.....	67,500	—	—	—	—	—	67,500	—
.....
.....	12,600	—	—	—	—	—	12,600	—
.....	32,000	—	—	—	—	—	32,000	—
.....
S:gr	280,398	—	—	—	—	—	280,398	—
.....
Summa	15,930,010	—	832,000	—	693,400	—	17,455,410	—

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Fjerde hufvudtitel.**

		Kronor.	ö.
Artilleribehof:			
Fältartillerimateriel	600,000: —		
Positionsartillerimateriel	50,000: —		
Fästningsartillerimateriel	100,000: —		
Projektiler till grofva kanoner	64,000: —		
Skjutförsök	30,000: —	844,000	
Fortifikationsbehof:			
Karlsborgs fästningsbyggnad		100,000	
Diverse anslag:			
Till organiserande af en trängbataljon samt stab för trängen	206,700: —		
» afflöning af personal för drifvande af en ammunitions- fabrik å Karlsborg	7,000: —		
» krigsbryggemateriel	7,800: —		
» fälttelegrafmateriel	24,700: —		
» byggnader å skjutfältet vid Marma	35,000: —		
	Transport 281,200: —	944,000	

		Kronor.	ö.
	Transport	281,200: —	944,000 —
Till etablissemang för artilleridivisionen i Jemtland	125,000: —	
» byggnader för en trängbataljon	100,000: —	
» reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän	9,000: —	
» fortsättande af Generalstabens topografiska arbeten	60,000: —	
» skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande	80,000: —	655,200 —
	Summa		1,599,200 —